

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 542/2021-55

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 172/2017 z 28. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 16. augusta 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 47 druhej vety Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Cdo 172/2017 z 28. apríla 2021 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ (žalobca) sa svojou žalobou na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná“), domáhal určenia, že v žalobe špecifikované nehnuteľnosti patria do majetku po zrušenej a (z obchodného registra) vymazanej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [ďalej len „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“ (pôvodná žalovaná, pozn.)]. Sťažovateľ svoju žalobu odôvodnil tým, že kúpna zmluva z 5. septembra 2011 uzatvorená medzi [REDAKOVANÉ] (predávajúcou), a žalovanou (kupujúcou) o prevode predmetných nehnuteľností je pre jej rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatná. V právnej veci žaloby sa na okresnom súde konanie viedlo pod sp. zn. 7 C 181/2011.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 181/2011 z 5. decembra 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) medzi inými rozhodol tak, že žalobe vyhovel.

4. Žalovaná však proti rozsudku okresného súdu podala riadne a včas odvolanie, o ktorom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 16 Co 126/2015 z 29. septembra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu (v merite veci) ako vecne správny potvrdil. Krajský súd skonštatoval, že okresným súdom „*bol zistený naliehavý právny záujem určovacej žaloby*“ správne. Sťažovateľ (právny nástupca [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pozn.) mal proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), pohľadávky priznané právoplatným rozhodnutím okresného súdu č. k. 1 Rob 1810/94 z 18. novembra 1994 v sume 28 077,90 eur a právoplatným rozhodnutím okresného súdu č. k. 20 Cb 1762/94 zo 16. februára 1995 v sume 4 970,43 eur (spolu ďalej len „vymáhateľná pohľadávka“). Právoplatným rozsudkom okresného súdu č. k. 64 Cb 210/96 z 22. septembra 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 43 Cob 86/00 zo 6. júla 2001 bolo určené, že kúpna zmluva z 27. februára 1995 uzavretá medzi [REDAKOVANÉ] (predávajúcou), a [REDAKOVANÉ] (kupujúcou), o prevode predmetných nehnuteľností je právne neúčinná, pretože uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky ukracuje. Napriek tomu, že vymáhateľná pohľadávka bola následne riadne prihlásená aj do konkurzu vyhláseného na majetok [REDAKOVANÉ], 4. novembra 1997 a správca ju aj uznal, k jej uspokojeniu v rámci konkurzu nedošlo. Uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky podľa názoru krajského súdu, rovnako ako okresného súdu je tak možné dosiahnuť v rámci dodatočnej likvidácie majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ], podľa § 75a zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, čo zakladá naliehavý právny záujem na určení, že predmetné nehnuteľnosti patria do majetku po zrušenej a vymazanej spoločnosti [REDAKOVANÉ].

5. Žalovaná podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, t. j. že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, tvrdiac, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho (najvyššieho) súdu, pokiaľ ide o posúdenie danosti naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe. Uznesením najvyššieho súdu bolo na základe tohto dovolacieho dôvodu žalovanej (dovolateľky) rozhodnuté tak, že najvyšší súd rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi podľa jeho udania doručené 18. júna 2021 a podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 22. júna 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namietané porušenie označených základných a iných práv podľa ústavy, listiny, charty a dohovoru odôvodňuje najmä tým, že najvyšší súd „*nevysvetlil na základe akých skutkových a právnych okolností dospel k právnomu záveru, že žalobcom (sťažovateľom, pozn.) požadovaným určením, že predmetné nehnuteľnosti patria do majetku po zaniknutej a vymazanej spoločnosti*

██████████, by sa nijako nezmenilo právne postavenie žalobcu, resp. že by také rozhodnutie nemalo pre žalobcu reálny význam“.

7. V nadväznosti na už uvedené sťažovateľ argumentuje aj tým, že

7.1. sám najvyšší súd uviedol závery ustálenej judikatúry, z ktorých vyplynulo, že žaloba o určenie je možná aj popri možnosti podať žalobu na plnenie, a tak záver, že sťažovateľ mohol podať žalobu na plnenie, bez ďalšieho neodôvodňuje rozpor záveru krajského súdu s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu,

7.2. sťažovateľ nemal žiadny dôvod podať žalobu na plnenie proti ██████████, keďže už išlo o vymáhateľnú pohľadávku, t. j. priznanú právoplatným rozhodnutím súdu, pričom zoznam (uznaných) pohľadávok proti ██████████, v konkurze je aj sám osebe exekučným titulom,

7.3. ██████████, bola k 28. januáru 2011 už z obchodného registra vymazaná (zanikla), a preto podanie žaloby na plnenie proti tejto spoločnosti nebolo možné (žaloba v tu preskúmvanej veci bola okresnému súdu doručená 13. septembra 2011, pozn.),

7.4. ██████████ ██████████, bola z obchodného registra vymazaná k 14. februáru 2012, a teda v čase rozhodovania okresného súdu (5. decembra 2014) podanie žaloby na plnenie proti nej už rovnako nebolo možné,

7.5. z uznesenia najvyššieho súdu nie je zrejmé proti akému ďalšiemu (tretiemu) právnenému subjektu by mal sťažovateľ možnosť podať žalobu na plnenie,

7.6. podľa § 42b ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „Občiansky zákonník“) veriteľ má právo na náhradu proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech, pričom základným predpokladom v zmysle judikatúry najvyššieho súdu je platnosť právneho úkonu. Podľa rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu je kúpna zmluva z 5. septembra 2011 neplatným právnym úkonom,

7.7. najvyšší súd nijako neodôvodnil, z akého dôvodu by mala byť kúpna zmluva z 5. septembra 2011 platným právnym úkonom, na základe čoho mala byť žaloba na plnenie podaná proti žalovanej (██████████),

7.8. uznesením okresného súdu č. k. 5 Cbr 10/2012 zo 14. decembra 2016 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 41 Cob 214/2017 z 20. decembra 2017 bola nariadená dodatočná likvidácia ██████████ ██████████, do ktorej si sťažovateľ svoju vymáhateľnú pohľadávku riadne prihlásil, túto nikto nespochybnil a práve v dôsledku určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do jej majetku, bude sťažovateľ môcť dosiahnuť jej uspokojenie v rámci dodatočnej likvidácie,

7.9. sťažovateľom požadované určenie je tak spôsobilé pozitívne zmeniť jeho právne postavenie, čo zakladá naliehavý právny záujem na tomto určení.

8. Vzhľadom na už uvedené sťažovateľ považuje uznesenie najvyššieho súdu za zjavne neodôvodnené, a tým za nepreskúmateľné a arbitrárne.

9. Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny,

ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 14 druhej vety charty a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, toto uznesenie žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje aj náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

13. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

14. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

15. Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

16. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie

všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

17. Vzhľadom na to, že ústavná sťažnosť sťažovateľa smeruje proti zrušujúcemu uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré nie je konečným rozhodnutím vo veci, ústavný súd sa najprv zaoberal posúdením otázky, či táto povaha sťažovateľom napadnutého rozhodnutia nebráni prijatiu jeho ústavnej sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie.

18. Po rozhodnutí vo veci sp. zn. II. ÚS 105/09 ústavný súd *mutatis mutandis* zastáva názor, podľa ktorého ak jeho rozhodovacia prax v minulosti spravidla nepripúšťala preskúvanie rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorými boli zrušené v odvolacom konaní rozsudky prvostupňových súdov, s poukazom na to, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu nie je „konečným“ rozhodnutím vo veci a sťažovateľ má v každom prípade možnosť domáhať sa na ústavnom súde ochrany základných práv a slobôd podaním ústavnej sťažnosti proti konečnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré vzíde z konania nasledujúceho po zrušení rozhodnutí odvolacieho súdu, je namieste na tomto názore zotrvať, avšak v záujme poskytnutia účinnej ochrany základným právam účastníkov občianskeho súdneho konania nie bezvýhradne.

19. Prípadi hodnými odlišného prístupu sú najmä prípady takých zrušujúcich rozhodnutí, ktorými bolo porušené základné právo sťažovateľa ústavne procesného charakteru. Odmietnutím preskúmania ústavnosti postupu odvolacieho (dovolacieho) súdu a napravenia jeho pochybenia tohto druhu by bol totiž účastník vystavený v nasledujúcom konaní v niektorých prípadoch neodstrániteľným následkom aplikácie záväzného právneho názoru, ktorý je poznačený porušením ústavne procesných práv. Nebola by účinnou ochrana poskytovaná základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb ústavným súdom, ak by ústavný súd nemohol zasiahnuť a následky porušenia základných práv a slobôd odstrániť prv, ako skončí konanie vo veci konečným rozhodnutím akceptujúcim právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho rozhodnutí postihnutom vadou spočívajúcou v porušení ústavne procesných práv účastníkov takéhoto konania (m. m. III. ÚS 46/2013).

20. Takto formulovaný a postupne sa stabilizujúci názor (napr. aj vo veciach sp. zn. II. ÚS 285/2010, II. ÚS 387/2010, III. ÚS 508/2011) si pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto veci vyžaduje, aby ústavný súd skúmal, či právny názor vyslovený dovolacím súdom v napadnutom uznesení kladie v celej jeho šírke na ďalšie rozhodovanie o sťažovateľovej žalobe záväznú požiadavku vedúcu k porušeniu označených práv sťažovateľa, ktoré by pri prípadnom neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórneho rozhodnutia už neboli odstrániteľné.

21. Vychádzajúc z týchto úvah, posudzoval ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu predovšetkým z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti jeho odôvodnenia, pretože i uznesenie dovolacieho súdu, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky plynúce z viacerých čiastkových aspektov základného práva na súdnu ochranu či práva

na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým sa druhostupňové rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvého či druhého stupňa na ďalšie konanie, musí dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká preň vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj z čl. 47 druhej vety charty a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a tiež jeho výrok musí mať potrebný právny základ v ustanoveniach nielen procesného, ale i hmotného práva, ako aj náležitú oporu v odôvodnení. Nerešpektovanie najmä týchto požiadaviek by pri neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórnych rozhodnutí všeobecných súdov vo veci samej už nebolo napravitel'né. Ústavný súd skúmal, či postup dovolacieho súdu má pre s'ťažovateľa v budúcnosti z hľadiska prípadného neskoršieho ústavno-súdneho prieskumu meritórneho rozhodnutia neodstránitel'né následky.

22. Podľa odôvodnenia s'ťažovateľom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu „*Základným predpokladom, aby sa súd zaoberal otázkou neplatnosti v rámci určovacej žaloby, je preukázanie naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Podľa výkladu podávaného ustálenou súdnou praxou dovolacieho súdu je naliehavý právny záujem daný najmä tam, kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo by sa jeho postavenie stalo neistým. Žaloba preto spravidla nemôže byť opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti. Určovacia žaloba je skôr preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde jej pomocou možno eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, a jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravy, tvoriace určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie korešpondujú s podmienkou naliehavého právneho záujmu. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani právny záujem na takomto určení.*“. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd zároveň argumentoval tak, že s'ťažovateľ, ktorý úspešne odporoval kúpnej zmluve z 27. februára 1995, mal právo domáhať sa uspokojenia svojej vymáhateľnej pohľadávky z majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ], a ak by bol neúspešný, tak z majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], prípadne ďalšieho nadobúdateľa predmetných nehnuteľností, ktoré boli nadobudnuté z prvotne úspešne odporovaného právneho úkonu (kúpnej zmluvy z 27. februára 1995) medzi [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], a to žalobou na plnenie. Totiž podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka súd určuje iba to, že dlžníkove právne úkony, ak ukracujú uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky, sú neúčinné len proti tomu veriteľovi, ktorý tento úkon úspešne odporoval, a to len vo vzťahu k vymáhanej pohľadávke.

23. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu s'ťažovateľa, podľa ktorej najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí neuviedol dôvody, pre ktoré na ním požadovanom určení nemá naliehavý právny záujem, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumitel'né a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru. V danej súvislosti ústavný súd pre úplnosť veci a v záujme preskúmateľnosti svojej rozhodovacej činnosti dodáva, že ústavne konformnému výkladu § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka zodpovedá, že neúčinnosť právneho úkonu nespôsobuje zmenu povinného z exekučného titulu. V prípade naplnenia prvej hypotézy dotknutého ustanovenia Občianskeho zákonníka má veriteľ možnosť požadovať uspokojenie svojej pohľadávky

z toho, čo ušlo z dlžníkovho majetku, nie však proti tomu, kto tento ušlý majetok dlžníka nadobudol. Pasívne legitimovaným v exekučnom konaní je preto dlžník a zmena osoby povinného by prichádzala do úvahy, len ak by malo dôjsť k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa na základe druhej hypotézy uvedenej v § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka (pozri uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 575/2020 z 10. novembra 2020 uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 82/2020). Inými slovami povedané, je treba rozlišovať medzi samotnou vymáhateľnou pohľadávkou, ktorej uspokojenie bolo možné dosiahnuť iba v rámci exekúcie vedenej výlučne proti dlžníkovi (██████████), či už exekúciou jeho (dlžníkovho) majetku, alebo majetku ██████████ ██████████, ktorý odporovateľným úkonom z majetku dlžníka ušiel, a za predpokladu, že to nie je možné, pohľadávkou z titulu peňažnej náhrady, ktorú je možné uplatniť žalobou na plnenie proti tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem „Súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu, inak (a to bez skúmania vecnej stránky návrhu) musí žalobný návrh zamietnuť (ako neprípustný). Či tento záujem jestvuje, skúma súd ex offa, t. j. z úradnej povinnosti...“ (pozri uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 91/2006 z 18. júna 2007). V tu preskúmanej veci však naliehavý právny záujem na požadovanom určení už v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu 5. decembra 2014 zjavne daný nebol, pretože v tom čase už spoločnosť ██████████, a tým súčasne ani samotná vymáhateľná pohľadávka neexistovali, pričom neexistovala už ani spoločnosť ██████████ ██████████, čo úplne vylučovalo uspokojenie „vymáhateľnej pohľadávky“ sťažovateľa v rámci exekúcie vedenej proti ██████████, z toho, čo ušlo z dlžníkovho majetku. Jediným do úvahy prichádzajúcim právnym subjektom, proti ktorému si sťažovateľ v tom čase mal možnosť uplatňovať svoju pohľadávku z titulu peňažnej náhrady podľa druhej hypotézy uvedenej v § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka žalobou na plnenie bola práve spoločnosť ██████████, čo dosiaľ neurobil. Z tohto hľadiska je úplne bezvýznamné, že práve na základe rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu bola nariadená dodatočná likvidácia ██████████ ██████████, v rámci ktorej si sťažovateľ uplatnil svoju „vymáhateľnú pohľadávku“. A tak záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého len samotným určením, že predmetné nehnuteľnosti patria do majetku po zrušenej a (z obchodného registra) vymazanej spoločnosti ██████████, by sa právne postavenie sťažovateľa (žalobcu) nijako nezmenilo, resp. by také rozhodnutie nemalo pre neho reálny význam, čo je podľa názoru ústavného súdu plne ústavne konformné.

24. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že veriteľ má právo na náhradu proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech, pričom základným predpokladom toho v zmysle judikatúry najvyššieho súdu je platnosť právneho úkonu, ústavný súd uvádza, že je síce pravdou, že platnosť právneho úkonu dlžníka (kúpnej zmluvy z 27. februára 1995 uzavretej so ██████████) bola základným predpokladom pre jej odporovateľnosť, t. j. pre vyslovenie jej právnej neúčinnosti. Avšak v prípade, že nadobúdateľ ██████████ ██████████ vec pôvodne patriacu dlžníkovi (██████████) predal tretej osobe (██████████), nie je dobre možné požadovať uspokojenie pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a veriteľ má proti tomu, kto mal z tohto úkonu prospech, iba právo na náhradu (§ 42a ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 30. júla 1997 a od 31. júla 1997 § 42b ods. 4 Občianskeho

zákonníka, pozn.). Veriteľ sa v takomto prípade v ďalšom konaní proti ďalšiemu nadobúdateľovi ( ) nemôže domáhať ani určenia neplatnosti kúpnej zmluvy (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu uverejneného v Civilnej zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 88/2001).

25. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Najvyšší súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval ustanovenia relevantných právnych noriem, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 druhej vety charty a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie (najvyššieho) súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

26. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

27. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu